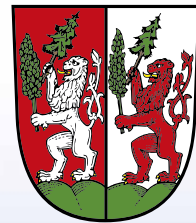

Bělohradské listy

Vydáno 21. 8. 2020 • Ročník XX • Cena 16 Kč

4 / 2020

Objektivem Bělohradských listů

Čtyři historicky volební

Blíží se podzim a s ním i krajské volby. V projevech politiků je slyšet předvolební rétorika, která často skryta pod hesly o potřebách a řešeních toho či onoho problému má zakrýt to hlavní: „Dejte mně hlas“ nebo „Dejte hlas naší straně“. Volby se stávají hlavním tématem všeho a ukazatelem, čeho jsme schopni a k čemu jsme ochotni.

Nechci popisovat věci, které všichni znají a více nebo méně sledují. Mám v hledáčku něco jiného.

S celým tím cirkusem se dají do pohybu i volební štáby na všech možných úrovních. Začnou se připravovat volební místnosti, školit volební komise a prověřovat spojení. Občan je informován, jak na to, kam přijít a jak vhodit hlasovací lístek. Stovky tun volebních lístků, poučení, štítků a podobného materiálu budou rozvezeny.

DEN D JE TADY

Seděl jsem mnohokrát v nejrůznějších volebních komisích snad ve všech obcích Bělohradska a byl jsem překvapen, jak skvělí lidé jsou ti voliči. Jaké veselí si komise užívá v té vážné chvíli.

Prvním zážitkem byly volby hned po sametové revoluci. Seděl jsem v komisi v obci Brtev, v bývalé školní budově, ve které se provozovala v té době hospoda (a je to tak dodnes). Tedy veselo, jak má být. Komise se sešla v důstojném oděvu a i lidé chodili svátečně oděni. V sobotu po ránu přišla paní volit s dotazem, zda můžeme jít také nahoru do Betléma k její sousedce, nemůže na nohy, a ráda by se toho volebního klání také zúčastnila. Dobrá tedy, vzal jsem přenosnou truhlíčku, přečetl si poučení, jak na to, a vydal se Brtví nahoru. Je to kus cesty. Stavení jsem našel až nahoře pod lesem. Ze dveří vyšla stařenka a povídá: Ale kdepak volit, co vás nemá, tomu já nerozumím. Ale tak krásně se nám urodily třešně, a proto jsem myslela, že byste si mohl nějak natrhat, tadyhle do té truhlíčky, co nesete. Byla by to škoda, nechat je shnit. Sundal jsem sako a snažil se pár třešní utrhnout. Ale to musíte nahoru, tadyhle je žebřík. Bílá košile od třešni, na kalhotách flek od žebříku. Třešně jsem natrhal a volby dopadly dobře.

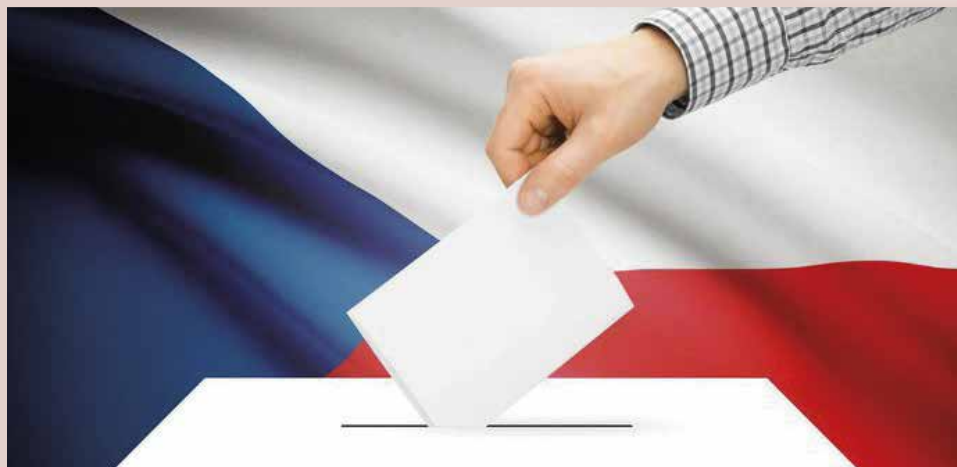
Další zážitek mám ze Hřidelce. Volební místnost tam je v patře. Nahoru vysupěla paní s dotazem: Tady se volí? Ale ano, jestli s sebou máte občanku. Občanku mám, ale teď jdu na trávu, a až půjdu zpátky, tak odvolím. A nechcete rovnou, když už jste tady? Ne, ne, až půjdu z trávy! Jestli si to chtěla ještě rozmyslet, nevím, ale za půl hodiny vysupěla opět nahoru a vítězoslavně vhodila lístek do urny.

Nejčastěji jsem byl ve volební komisi v Lánech a i tam jsou veselí a hraví lidé. V sobotu dopoledne se paní dožadovala odvolení za manžela. To nejde, přece, náš zákon neumožňuje volit v zastoupení. Nedala si to vymluvit a mávala vytrvale manželovou občankou. Bolí ho záda, nemůže na nohy... A jak se jmenujete? Kolega mrkl do seznamu. Paní, ale váš manžel tady byl už po osmé ráno a má odvoleno. Volička zrudla, a když popadla dech a zastrčila manželovu občanku do zástěry, začala lamentovat. Ten darebák, a na mě finguje, že nikam nejde, že je nemocný, ať to odvolím za něho! Já mu dám, nohy!

A ještě jednu příhodu na konec. Stala se opět v Lánech. Vedle volební místnosti bydlela starší žena, které přes zimu zemřel manžel. Zbyly po něm nějaké peníze a paní si za ně nechala udělat koupelnu a vydlážit chodbu. Hned jak přišla do volební místnosti, nám to hlásila a že to musíme vidět, ať se jdeme kouknout. Nedala jinak, a tak jsme po jednom chodili na exkurzi. Došla na mě řada až nakonec. Koupelna pěkná, chodba také. Na dvoře mně paní povídá: Ale víte, manžel tadyhle na dvorku vloni naseł vojtěšku a koukejte, jak krásně vzešla. Taková škoda jí je. Já neumím sekat kosou, nemohl byste ji pokosit? A hned sundávala kosu z jabloně. No nevím, mám oblek. Opět se probudila její neodbytnost. To bude jen chvílička. Co naplat, vzal jsem kosu, plívl na brousek a kosil.

Volby jsou projevem postoje lidí k těm, kteří je mají po volbách vést. Ale jsou i projevem jich samých. Moc se mně jejich postoje líbí. Proto věřím, že zvolení zástupci budou ti praví, a když ne, budou ti leví.

Ladislav Stuchlík

BĚLOHRADSKÉ LISTY – Časopis Bělohradu a okolí

Periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává: Město Lázně Bělohrad. Vychází jako dvouměsíčník.

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Josef Špúr, Ing. Pavel Šubr, Jaroslav Voves.

Povoleno: MK ČR pod č. E 10901, ISSN 2533-8005

Adresa: Město Lázně Bělohrad, Městské kulturní středisko, Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon, fax: 739 629 482 / 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Sazba, tisk: Tiskárna ARPA, Kotkova 792, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Rybářské závody

Martin Zach

Letní tábory

Tvrze a dvory na panství

Memoriál Luďka Kučery

Další číslo vyjde: **23. 10. 2020**

Fotografie na obálce:

01 BYŠIČKY

Jaroslav Voves

24 MEMORIÁL LUĐKA KUČERY

Alena Fléglová, Jaroslav Voves

Jak probíhá rekonstrukce úpravný vody v Lázních Bělohradě a co je jejím cílem?

Původní úpravna vody v Lázních Bělohradě pochází z roku 1979, kdy byla napojena na jeden vrt a celková kapacita zdroje i úpravný byla 15 l/s. V roce 1983 byla úpravna rozšířena o strojovnu pro Jičín a byly na ni připojeny další dva vrty, které navýšily kapacitu zdrojů o 30 l/s (kapacita úpravný však zůstala původní).

Aktuální rekonstrukce úpravný byla zahájena v srpnu 2018 a ukončení se plánuje do září 2020. Náklady na rekonstrukci bělohradské úpravný budou činit cca 51 mil. Kč bez DPH. Rekonstrukce probíhá za použití dotačního programu „Operační program životní prostředí 2014 – 2020“, kdy poskytovatelem dotace je Ministerstvo životního prostředí a výše dotace je 63 %. Zhotovitelem je společnost VCES, a. s., podle projektu firmy EKO-EKO, s. r. o.

Po rekonstrukci bude kapacita úpravný odpovídat kapacitě všech připojených zdrojů, kdy je projektován maximální výkon 42 l/s. Počítá se ale s průměrným výkonem 25 l/s, což je přes 2 000 m³ denně.

Součástí rekonstrukce jsou mimo jiné i opravy a vstrojení vrtů, doplnění druhé akumulací komory, a hlavně doplnění technologie o aerační věž, kde dochází k provzdušňování surové vody, která tímto ztrácí přirozenou agresivitu.

Cílem rekonstrukce je snížení agresivity vody, snížení energetické náročnosti výroby, celková automatizace výroby vody, snížení spotřeby technologické vody, a hlavně lepší a šetrnější využívání dostupných zdrojů vody.

*Ing. Richard Smutný,
ředitel Vodohospodářské a obchodní společnosti, a. s., foto: Ladislav Stuchlík*

Kdy bude obnovena činnost pracoviště Úřadu práce v Lázních Bělohradě?

Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR v Jičíně obnoví činnost pracoviště v Lázních Bělohradě od října. V omezeném rozsahu zde bude zajišťována agenda státní sociální podpory – rodičovské příspěvky, přídavky na děti a příspěvky na bydlení. Podrobnější informace budou včas zveřejněny.

Ing. Jiří Rada, ředitel kontaktního pracoviště Úřadu práce v Jičíně

Občané města se zajímají, jestli je v Lázních Bělohradě někdo nemocný s covidem-19?

Tuto informaci nemohu ani potvrdit, ani vyvrátit. Je potřeba, aby tázající se lidé byli obezřetní ke svému zdraví, neboť bezpříznakoví nosiči, kteří mezi námi jsou, to na čele napsané nemají. Osoby s potížemi, ať už jde o chřipku, nebo covid-19, by měly zůstat doma a vyležet to. Pokud se chce cíleně někdo nakazit a promořit, aby to měl za sebou, tak zdravotnictví nemůže sloužit k záměrnému šíření jakékoliv nákazy.

*MUDr. František Ulman,
vedoucí oddělení protiepidemického Krajské hygienické stanice
Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové
územní pracoviště Jičín a Trutnov*

Starosta odpovídá

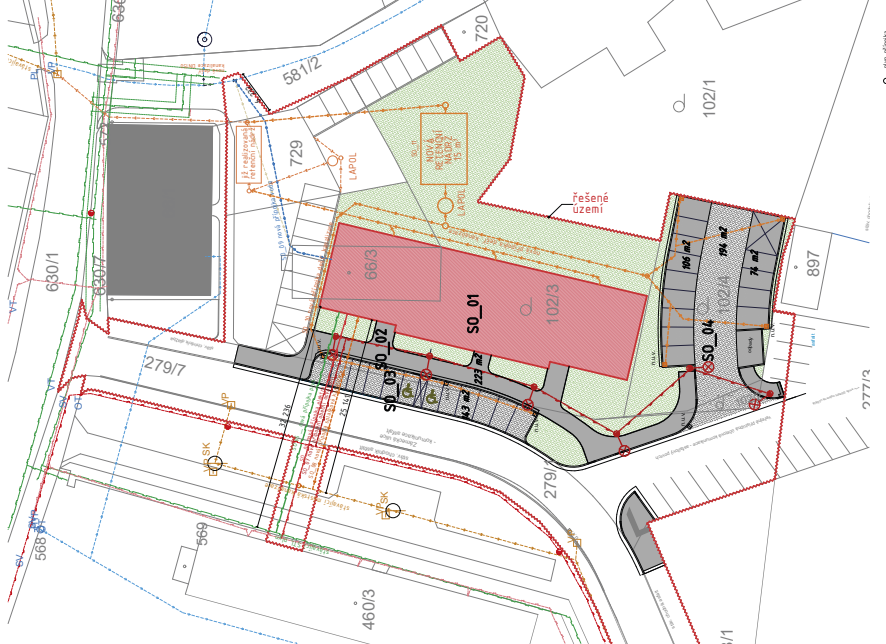
Neuvažujete o rozmístění kontejnerů na kovový odpad po městě? Přibývá hlavně kovových obalů po nápojích.

Město požádalo společnost EKO-KOM o dodání kontejnerů na kovový odpad (především obalové kovy). Bezplatně jsme obdrželi 5 kontejnerů, které chceme v průběhu září letošního roku rozmístit po městě. V nové smlouvě na likvidaci komunálního a tříděného odpadu se společností Severočeské komunální služby, která začne platit 1. října 2020, máme zahrnut i odvoz tohoto kovového odpadu. Svoz kontejnerů na kovový odpad tedy začne od října letošního roku.

Proč zastupitelstvo zastavilo výstavbu bytů za lesní správou a odkupuje od investora zpět pozemek, na kterém měl stát další bytový dům? Nové byty ve městě chybí, a navíc mohl být upraven dlouhodobě nevhledný pozemek v centru města a vzniknout zde mohla i nová parkovací místa. Jaký máte vy názor na zastavení výstavby bytů za lesní správou?

Pozemek za lesní správou (p. p. č. 102) město získalo bezúplatně od státu v roce 2005, když připravovalo stavbu tenisové haly. Tenisovou halu jsme nakonec postavili ve sportovním areálu u Bažantnice a pro pozemek za lesní správou jsme dlouhodobě neměli žádné využití. V roce 2017 koupil „lesní správou“ a sklady a pozemky za ní od soukromé osoby investor, který ji chtěl zrekonstruovat na bytový dům se 14 byty. Zároveň se obrátil na město, že by chtěl v lokalitě vybudovat ještě jeden bytový dům, cca 45 parkovacích míst, nové chodníky a zázemí pro obyvatele nových bytových domů, ale jeho pozemek je pro tento záměr malý. Z tohoto důvodu požádal město o odkoupení části pozemku 102. Město mu na jaře 2018 pozemky 102/3 a 102/4 o výměře 1862 m², oddělené z pozemku 102, prodalo. V kupní smlouvě bylo uvedeno, že je povinen zahájit stavbu bytového domu na těchto pozemcích do 2 let, jinak má město právo zpětného odkupu pozemků. Pozemky město prodalo za 1,7 mil. Kč, tedy za více než 910 Kč/m². Zbylá část pozemku p. č. 102/1, která je podsklepena bývalými pivovarskými sklepy, zůstala městu a město na ní připravovalo parkovou úpravu s dětským a parkurovým hřištěm.

V průběhu rekonstrukce lesní správy řešil investor různé problémy (hlavně špatné základy) a z toho vyplývající větší rozsah prací a zdržení stavby. Při projektování druhého bytového domu chtěl zase vyhovět připomínkám města z hlediska vybudování parkovacích míst, chodníků a odvodnění pozemků, navíc došlo i ke zdržení přípravy stavby z důvodu šíření koronaviru. Investor tak nestihl v termínu do 2 let zahájit stavbu nového bytového domu se 17 malometrážními byty, a pro-

to požádal zastupitelstvo města o prodloužení termínu. Zastupitelstvo města jeho žádost řešilo 13. května 2020. Rada města doporučila jednohlasně zastupitelstvu města žádosti vyhovět, ale zastupitel Vojtěch Lámr podal protinávrh termín neprodloužit, využít práva zpětného odkupu a pozemek p. č. 102/3 a 102/4 za 1,7 mil. Kč odkoupit od investora zpět. Jako důvody uvedl, že město potřebuje mít v centru města pozemkovou rezervu a počet bytů ve městě je dostačující. Po dlouhé diskuzi (můžete ji najít na webu města v zápise z jednání ZM) zastupitelstvo 9 hlasy z 15 neschválilo prodloužení termínu zahájení stavby a schválilo zpětný odkup pozemků.

Na dalším zasedání zastupitelstva města 24. června požádali 3 zastupitelé (Radim Kalfus, Vlastimil Matouš a Jiří Ulver) o revokaci tohoto usnesení a o schválení prodloužení termínu zahájení stavby bytového domu pro investora. Jako důvody uvedli, že město našlo solidního investora, který dokázal zrekonstruovat objekt lesní správy a vybuduje dalších 17 malometrážních bytů, o které je už nyní zájem a které umožní příliv nových občanů do našeho města. Úpravami parkovacích míst a chodníků navíc investor zajistí bezpečný přístup dětí chodících do základní školy. Dále že pozemek, který město za 1,7 mil. Kč odkoupí, je příliš malý a nevhodný pro výstavbu např. kulturního domu. Město zde nemá žádný investiční záměr a pozemky zůstanou nadále nevyužité a neupravené a město bude mít pouze náklady s jejich údržbou. Návrh na revokaci usnesení ale opět 9 zastupitelů odmítlo.

Můj názor je takový, že jsem jednoznačně podporoval a podporuji investiční záměr výstavby dohromady 31 bytů, 45 parkovacích míst a chodníků a úpravu celé lokality soukromým investorem, což jsem vyjádřil svým hlasováním.

Pavel Šubr

ZM informuje

Dvanácté zasedání zastupitelstva města ve volebním období se uskutečnilo ve středu **24. června 2020** v kulturním sále hotelu Grand. Po volbě ověřovatelů zápisu, zprávách kontrolního a finančního výboru a zprávě z jednání rady města zastupitelé schválili prodej pozemků p. č. 79/6 a 79/7 v k. ú. Prostřední Nová Ves a pozemku p. č. 258/5 v k. ú. Dolní Javoří. Dále se zabývali nabídkou Královéhradeckého kraje na převod majetku bývalého SOU Lázně Bělohrad, kde schválili odpověď, že město bylo krajem ubezpečováno, že optimalizací nedojde k ukončení výuky ve městě, ale v případě zrušení výuky by město mělo o nemovitosti zájem. Poté byla schválena dohoda o ukončení smlouvy o zřízení práva stavby na st. p. č. 134/1 v k. ú. Lázně Bělohrad (bývalá restaurace v Bažantnici). Dlouhá diskuze proběhla k žádosti 3 zastupitelů (Kalfus, Matouš a Ulver) o revokaci usnesení ohledně neprodloužení termínu pro zahájení stavby bytového domu za lesní správou a zpětného odkupu pozemků p. č. 102/3 a 102/4 městem, kde zastupitelé nakonec revokaci usnesení neschválili. Dále bylo schváleno prohlášení vlastníka nemovitosti Harantova č. p. 26 pro vznik bytů a nebytových prostorů, zastupitelé vzali na vědomí rozpočtová opatření č. 7 a 9/2020, schválili rozpočtové opatření č. 8/2020 a schválili účetní závěrku města Lázně Bělohrad za rok 2019 a závěrečný účet města za rok 2019 bez výhrad (příjmy činily 86.480.385 Kč, výdaje 85.997.244 Kč). Zastupitelé rovněž schválili dotace spolkům (TJ Lázně Bělohrad 600.000 Kč, T. J. Sokol Lázně Bělohrad 180.000 Kč a Fotbalovému klubu mládeže Javorka 180.000 Kč) a dodatky ke zřizovacím listinám Základní školy K. V. Raise a Bělohradské mateřské školy. V závěrečném bodu vzali na vědomí generel dopravy v části města Lázně Bělohrad.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

Čtyřicet hodin nonstop

O PRVNÍM ČERVENCOVÉM VÍKENDU ZAŽIL RYBNÍK NA BYŠIČKÁCH NEZVYKLÝ RUCH. POKLIDNOU HLADINU, NA KTERÉ SE ZRCADLÍ MALEBNÝ KOSTELÍK NAD RYBNÍKEM, ČEŘILY VLASCE, SPLÁVKY A PODBĚRÁKY. KONAL SE ZDE DALŠÍ ROČNÍK RYBÁŘSKÝCH ZÁVODŮ „BĚLOHRADSKÉ ČTYŘICÍTKY“.

Srdcem celé akce jsou Monika a Dan Vojtíškoví. Soutěž blíže představila paní Monika: „Letos jsme pořádali již čtvrtý ročník. Vždy začínáme v pátek v 18 hodin a konec závodu je za čtyřicet hodin, tedy v neděli v deset dopoledne. Rybolov probíhá nonstop a rozhodčí do soutěže započítávají úlovky od 35 cm výše.“

Letošního ročníku se zúčastnilo, tak jako v předešlých letech, 13 dvojčlenných týmů. Celkem soutěžící ulovili 85,47 m ryb a největším úlovkem byl úhoř říční, který měřil krásných 88 cm. I když celkový letošní úlovek o dost zaostal za tím loňským, kdy se vylovalo 146 m, závod měl vysokou úroveň

a rybáři lovíli do posledních chvil závodu.

A jak to vše dopadlo? První místo si vychytili Roman Kyzlink a Jaroslav Nosek s úlovkem 11,45 m, druhé místo obsadili Martin Bernard a Michal Suchý s 9,63 m a třetí s úlovkem 7,45 m skončili Emil Stehlík s Radkem Zárybnickým.

Vzhledem k současné situaci u nás i ve světě jsme rádi, že se závody podařilo uspořádat, a všem závodníkům patří velký dík za jejich sportovní chování. Už teď se těšíme na příští rok, kdy se bude konat jubilejní, pátý ročník.“

Jaroslav Voves, foto: autor

PhDr. Dana Holmanová

PHDR. DANA HOLMANOVÁ POCHÁZÍ Z NOVÉ PAKY, DNES ŽIJE V TŘEBIHOŠTI NEDALEKO MILETÍNA. VYSTUDOVALA LITERÁRNÍ HISTORII NA FILOZOFICKÉ FAKULTĚ UNIVERZITY KARLOVY. POTÉ PRACOVALA ŘADU LET JAKO ARCHIVÁŘKA V PAMÁTNÍKU NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ VE STARÝCH HRADĚCH U LIBANĚ. KOUZLU PERNÍKÁŘSTVÍ PROPADLA VLASTNĚ OKAMŽITĚ. NEJDŘÍVE JAKO PŘIVÝDĚLEK K MATEŘSKÉ, A PAK UŽ JINOU PRÁCI NEHLEDALA. TVORBĚ NÁPADITÝCH PERNÍKŮ SE VĚNUJE VÍCE NEŽ DESET LET. ZA SVÉ PERNÍKÁŘSKÉ UMĚNÍ OBDRŽELA V ROCE 2011 OD MINISTERSTVA KULTURY JEN VELMI VZÁCNĚ UDĚLOVANÉ OCEŇENÍ „NOSITELKA TRADIC“ A OD MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ PAK CENU „ZLATÝ KOLOVRAT“.

Od 21. května více než měsíc vystavovala paní PhDr. Dana Holmanová v Památníku K. V. Raise svoje perníkové zázraky. V jejích rukách se perníková hmota mění na umělecká díla. Jemné, propracované krajkové detaily z cukrové hmoty nanesené na hnědém podkladu perníkového těsta, použití dalších přírodních materiálů a modrotiskové látky dávají jejím perníkům vskutku umělecký rozměr.

Za léta, která se výrobě a zdobení perníků věnuje, se její práce dostala do povědomí široké veřejnosti a získala za ni řadu významných ocenění.

Paní Holmanová, co vás přivedlo k této technologii výroby perníků? Vždyť jsou i jiné receptury a postupy.

Myslím, že to byly nějaké utajené výtvarné sklony a tvármost toho těsta. Při této technologii se nechá tvořit a improvizovat. Stále se nechají hledat nové motivy a vzory. Už když jsem s tím začínala, pojala jsem perník jako hmotu. Přistoupila jsem k němu jako k tvárnému materiálu. Neberu ho jako zdobnou pochutinu způsobem: vyválím placku, vykrájím srdíčka a je to. Asi jsem v něm hledala možnosti seberealizace. Od počátku to pro mě nebyla placka ke kávě, ale výtvarný materiál.

A co zdobení, kde jste chytila ten grif a z čeho čerpáte inspiraci a předlohy?

Rutinu, jistotu ruky při nanášení zdobení získáte jedinečnou dlouhou praxí. To je prostě řemeslo a to se lze po nějaké době naučit. Dvacet let denně pár hodin a pak vám to půjde samo.

Motivy, které tvořím, vychází částečně z lidových základů. To je určitě ovlivněno mým profesním studiem národopisu, díky kterému mám přehled o národopisných motivech. Ale jinak, jestli myslíte, že se dívám do časopisů a knih, tak to ne. Velkou motivací je mně například příroda.

Když tvoříte, zkoušíte si tvary nanečisto nebo si je předkreslujete?

Ne, ne, ne všechny tvary dělám přímo z ruky. Máte-li na mysli, že si na papír nakreslím motiv a pak ho převedu na perník, tak to ne. Pouze u velkých zakázek nebo například u kalendáře, který teď připravuji, si načrtnu rozmístění obrazců. Je to hlavně proto, abych upekla správné velikosti perníků, aby to do sebe zapadlo.

Jaká je vaše receptura?

Postup a receptura, které používám, nejsou moje. Recepturu jsem objevila kdesi před dvaceti lety a patří mezi nejstarší postupy. Vůbec v těstě například není tuk. Jakmile do něčeho dáte tuk, tak omezíte trvanlivost. Je v něm hodně medu a samozřejmě cukr. Pokud by tam byl pouze med, tak by příliš dlouho trvalo, než by se těsto rozleželo. Jako kypřidlo v něm není soda, ale amonium a to je zvláštnost tohoto receptu. Koření mně dodávají kořenářky, sama bych to nezvládla.

Za rok propeču tak 250 kilo mouky, čtvrtinu té váhy cukru a stejně tolik medu. Na med, stejně jako na koření, mám své stálé dodavatele z řad včelařů.

Vaše poslední výstava v Bělohradě byla inspirována hudebními motivy, co dalšího připravujete?

Teď připravuji kalendář. Bude mít tvar velkého skládaného srdce a na každý měsíc bude jiný motiv. Na perníky pro kalendář použiji nový doplněk, figurky ze šustí, což jsem v Bělohradě ještě nepředvedla. Mám kamarádku, která vyrábí malinké figurky ze šustí, a těmi perníky ozvláštním. Budou to perníčky zdobené šustím.

Děkuji a přeji vám sladké a voňavé dny.

Ladislav Stuchlík, foto: autor, Roman Kunčik

V BRTVI, TAM NAHOŘE POD LESEM, KDE SE ŘÍKÁ V BETLÉMĚ, JE NA VÝCHODNÍ STRANĚ CHALUPA ZACHOVÝCH. SEM JEZDÍ RELAXOVAT MARTIN ZACH S MANŽELKOU MARTINOU A SYNEM ADRIANEM. BYL PÁTEK 17. ČERVENCE, SVÁTEK MARTINY A V PERGOLE PŘED CHALUPOU SE KRÁSNE VYPRÁVĚLO O SPORTECH A ŽIVOTĚ VŮBEC. NÁDHERNÝ VÝHLED DO BĚLOHRADSKÉ KOTLINY K TOMU...

SEZNÁMENÍ

BĚH BAŽANTNICÍ

Do Bažantnice jsem se vždycky těšil. Běhávalo se na podzim, zrovna se posouval čas a já u babičky na Pace omylem vstával o hodinu dřív. Naše vrchlabská parta sem ráda jezdila. S kamarádem Jirkou Novotným jsme se „prali“ o první flek v dorostu. Běžel se jeden okruh ke kostelíku na Byšičkách. Ceny? Vánoční ozdoby od Janáků.

HLAVNĚ BĚŽKY

Běžky jsem měl nejraději. Nakoukl jsem i do reprezentace, tady jsem se potkával s Jakšem a Razým. Moc se mi líbila horská kola. Teď na vozíku mně hodně chybí, nejde se projet po lese... Triatlon? Měl jsem špatný plavání, na kole a v běhu jsem pak ztrátu stahoval. „Martin měl talent na zimní sporty, snowboard jsem ho naučil za odpoledne!“ (upřesňuje Martinův strýc Josef Nosek).

HOD KUŽELKOU

Za chalupou trénuji hod kuželkou. Je to paralympijská disciplína, takový ekvivalent hodu oštěpem zdravých. Dřevěná kuželka má 400 gramů a hází se s ní ke třiceti metrům. Byl jsem na mistrovství světa v Londýně, Evropy v Berlíně a na světovém poháru v Dubaji. Umístění tak do desátého místa. Zatím to „necinklo“. Snad bude odloženo paraolympiáda v příštím roce...

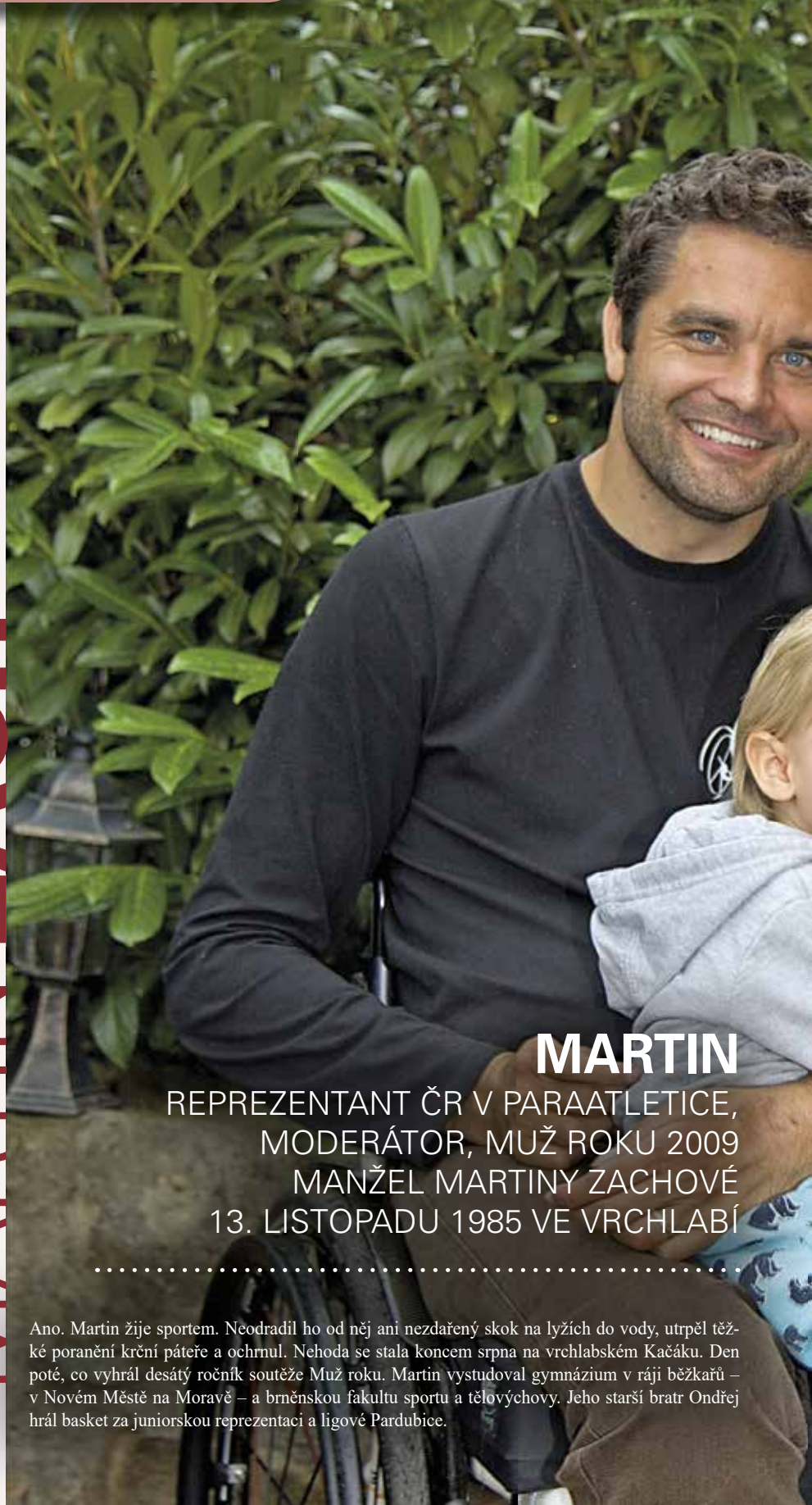
FOTBAL NE!

Jsem televizní divák. Většinou sleduji sport. Cyklistiku, běh na lyžích, biatlon, atletiku. Fotbal si nedávám, hlavně ne ten náš – český.

STRÝC PEPA

Strejda Pepa, bratr mé mamky, se narodil právě v téhle chalupě. Hrálval českou házenou, a když byly oslavy 60 let té bělohradské, tak si utrhnul achilovku. Byl výborným trenérem sjezdového lyžování, jeho dcera Martina startovala na univerziádách a byla třetí dorostenkou v republice. Slyšel jsem, že se dal strejca na tenis a že je mistr Tetína, Vidoně, Vlkanova i Kolejí... Musím se jet na něj, na mistra, do Bažánny na kurty podívat!

MARTIN ZACH

MARTIN

REPREZENTANT ČR V PARAATLETICE,
MODERÁTOR, MUŽ ROKU 2009
MANŽEL MARTINY ZACHOVÉ
13. LISTOPADU 1985 VE VRCHLABÍ

Ano. Martin žije sportem. Neodradil ho od něj ani nezdařený skok na lyžích do vody, utrpěl těžké poranění krční páteře a ochrnul. Nehoda se stala koncem srpna na vrchlabském Kačáku. Den poté, co vyhrál desátý ročník soutěže Muž roku. Martin vystudoval gymnázium v ráji běžkařů – v Novém Městě na Moravě – a brněnskou fakultu sportu a tělovýchovy. Jeho starší bratr Ondřej hrál basket za juniorskou reprezentaci a ligové Pardubice.

MARTINA ZACHOVÁ

MARTINA
LÉKAŘKA, POTÁPĚČKA
MANŽELKA MARTINA ZACHA
21. ČERVNA 1985 V PRAZE

V současné době je Martina na rodičovské dovolené, pečuje o rok a půl starého syna Adrianka. Martina, za svobodna Novotná, vystudovala 3. lékařskou fakultu UK v Praze. Pracovala v nemocnici v Příbrami v oboru gynekologie, porodnictví. Doktorka a manželka Martina na mě působila velice přátelsky, sympaticky a klidně. A nebylo to jenom proto, že právě ten pátek sedmnáctého bylo Martiny.

JISKRA PŘESKOČILA V EGYPTĚ

Moje maminka měla amputovanou nohu a já s ní coby asistentka sdružení Restart byla na potápění v Egyptě. Restart je spolek, který pomáhá s potápěním tělesně postiženým vozíčkářům. No a tady jsem potkala Martina, zkrátka v Egyptě pod vodou přeskočila jiskra... Hasiči by se asi divili, jiskra pod vodou!

MOJE SPORTY

Mám ráda všechny sporty, ale od mládka především plavání. Začala jsem na Základní škole Homolka, potom jsem přešla na ploutvové plavání do Modré hvězdy. Z plaveckých stylů to je kraul a motýlek. („Martino, za kolik byla vaše stovka kraulem?“ dávám do placu otázku.)

Řekla bych tak za minutu dvacet, s monoploutví pod minutu.

ADRIANEK VODOMIL

S Adriankem se plácáme v bazénu u brtevské chalupy, on je vodomil, asi po mně.

UKOLÉBAVKY

Měla jsem dobrou hudební přípravu. Zpívání a klavír. Hudba mě baví. Od vážné hudby až po rock. Ale Sbor Židů z Verdiho Nabucca už bych nezazpívala, spíš mně jdou večerní ukolébavky.

DETEKTIVKY OD TCHÁNA

Mezi mé oblíbené spisovatele patří Haruki Murakami, John Irving, a hlavně moje velká láska Ernest Hemingway. U Martina tatínka Oldy jsem objevila detektivky – favoritem je Nor Jo Nesbo.

NÁDHERNÁ BRTEV

Brtev je úžasná. Rádi sem jezdíme, když nám to povinnost v Praze dovolí. Ráda houbařím, musím vyrazit, vždyť les začíná přímo nad naší chalupou. Co myslíte? Porostou?

Eduard Čeliš,

foto: Jaroslav Voves, archiv Martina Zacha

Štrůpky z cyklistických závodů

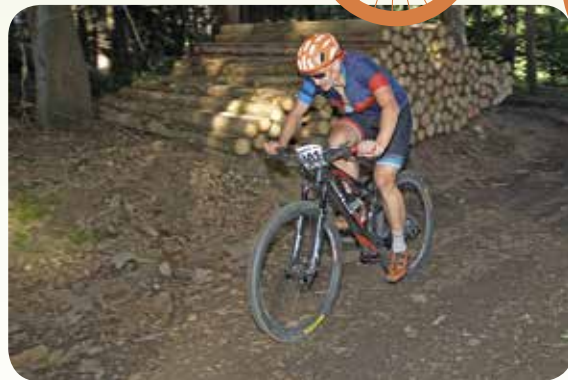

ČASOVKA BĚLOHRAD - PECKA

ZVÍTĚZIL JIŘÍ ŠORM (BITTER SUPERIOR CYKLOLIVE) ČASEM 13:46 PŘED KARLEM ČERNÝM (CK VINOHRADSKÉ ŠLAPKY)

BRTEVSKÉ XC

ZLEVA: 3. DANIEL POLMAN, 2. LUKÁŠ KUNT, 1. SEBASTIAN VLČEK

BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA na tábore

Karlička Baliharová

Na příměstském táboře se mně líbilo moc. Klavně si pamatuji, jak jsme jezдили v Brně na koních a já jsem z něho spadla. On byl takový tlustý a kulatý a já se z něj převrátila dolů.

Tesák Feripol Paleček

Tesák: Plnil jsem tři orlí pera. Dva celá čtyři hodiny mlčel, hladověl a byl sám v lese. Ta samotka málem nedopadla. Ležel jsem v trávě na okraji mezi lesem a polem. Kolem jezdil kombajn a já měl strach, že mě řidič buď uvidí, nebo poseká s obilím. To bych pak samotku fakt nesplnil.

Feripol: Když jsem byl na samotce v lese, tak jsem asi křičel na místě, kde má strmec peřech. Celou noc vedle bekal a snažil se mě vyhnat. V noci to je docela hrůzostrašné.

Paleček: Přespávali jsme jednu noc na Kalských valech. Pět kluků pod širým nebem. Je to kouzelné místo s obrovskou historií. Úplně jsme to cítili, tu minulost. Ve tři jsem se vzbudil a nad námi zářily hvězdy. Tak jasně jsem je nikdy neviděl. Nad rámem přišli dva jeleni, polichu se objevili a zase zmizeli. Úžasné.

Honza

Dlouhých vlasů se nebojím, ale asi mě budou někdy bolet nohy.

David

Vrh koule, chce přikonal Filipa

Kuba

Kod kriketákem, výkon 40m

Anička

Spřítal 60m, nejlepší ve třídě

*Atletický tábor
Tábor atletického oddílu Ostroměř, Ne – Pá, 30 dětí, 4 vedoucí*

Skautský tábor Štípanec

*Turistický tábor Studenov
8.8. - 15.8. 34 dětí + vedoucí, náplň: dopoledne sportování, odpoledne turistika*

Příměstský tábor

BĚLOHRADSKÉ TÁBORY 2020

Foto: Jaroslav Voves, Ladislav Stuchlík, Monika Vojtíšková

*Rybářský tábor
rybářský tábor pro děti rybářského kroužku MO Lázně Bělohrad druhý týden v červenci, v kempu Ostružno u Jičína,
šestnáct mladých rybářů ve věku od 9 do 14 let,
Tábor se konal za finanční podpory Města Lázně Bělohrad.*

TVRZE A PANSKÉ DVORY BĚLOHRADSKÉHO PANSTVÍ

v příběhu staletí 13

S pojmem poplužní dvůr jsem se seznámil již coby malý kluk, neboť jsem jej slyšel být přítomen hovorům dospělých. Hovorům, při kterých tímto českým příslovím charakterizovali jednání někoho, kdo drze sebe kamsi prosazoval, a to i přes to, že byl bez jakýchkoliv zásluh, ba potřebné kvalifikace. Již tehdy smysl tohoto přísloví byl posunut, neboť z něho byl vytěsněn poplužní dvůr jako majetek, protože tehdy ten, kdo doposud jakýsi měl, byl předem diskvalifikován. Stačilo jen drzé čelo a vychytralý příklon k té tehdy jediné správné straně. Ale to vše jsem pochopil až o několik málo let později a význam poplužního dvora mnohem později, však negativní pachout' smyslu tohoto přísloví přetrvala.

TVRZE NA PANSTVÍ

O některých tvrzcích bělohradského panství bylo již mnohokrát pojednáno na stránkách tohoto časopisu, ale protože středověká tvrz jako sídlo šlechtického pána byla součástí či stála v bezprostřední blízkosti dvorů, nutno se o nich zmínit i nyní. **Bylo jich na panství devět.**

CHARAKTER POPLUŽNÍHO DVORA

Poplužní dvůr, německy Meierhof (ve zkratce M. H. pro označení dvorů na archivních mapách) je **historické označení panských či vrchnostenských dvorů**, a tedy i k nim příslušejících obytných a hospodářských budov spolu s jejich **panskými – dominikálními – pozemky**. Ty si vrchnost obhospodařovala sama vlastním personálem v čele s šafářem a za využití robotních povinností svých nevolníků, tedy našich předků. Tak si zajišťovala obživu pro sebe a personál, přebytek prodávala na trzích. Všechny středověké dvory na panství byly ze dřeva sroubené s doškovými střechami a původně uzavřené dispozice. **Takových poplužních dvorů bylo v průběhu uplynulých staletí na panství Bělohrad deset** a ještě v současnosti zemědělské výrobě slouží tři z nich. Dvůr Okrouhlík, Dolní dvůr a Nový dvůr pod Byšičkami.

Selské statky s velkou výměrou pozemků patřící bohatým sedlákům byly nazývány **kmetci dvory** a na nich hospodařili sedláci na své **půdě zvané rustikální**. Ani tito velcí sedláci nebyli od robotní povinnosti na panském osvobození, a robotní povinnosti měli dokonce větší a s potahem, však robotovala za ně jejich čeládka.

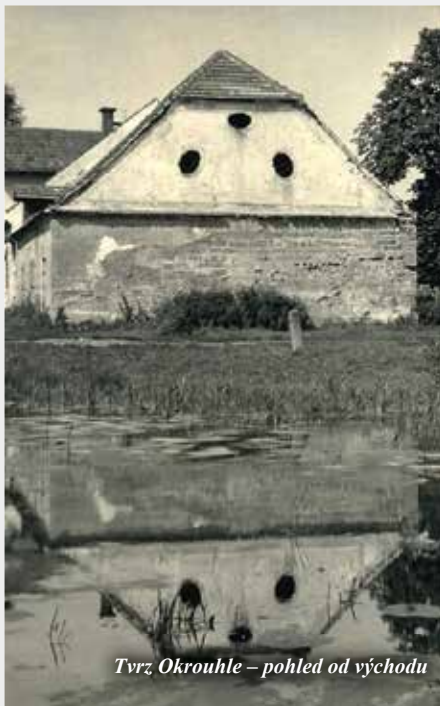
TVRZE VE SV. ÚJEZDĚ A ÚJEZDECKÝ DVŮR

Dávno zaniklá tvrz ve Svatojanském Újezdě byla vůbec nejstarší z celého Bělohradského a širšího okolí a její počátky spolu s jejím dvorem spadají již do desátých let 12. století. Spolu se svým dvorem stála uprostřed obce v prostoru dnešních stavení č. p. 30, 47 a č. p. 56. Chráněna byla příkrou strání Straholce na západě, terénním příkopem po spádnicí stráně od severu, valy s palisádami po obvodu a vodním příkopem před nimi od jihu a východu. **Tvrz újezdecká (spolu s Koštofrankem v N. Vsi) je kolébkou významných, dodnes došlých šlechtických rodů.** O tom někdy přišť.

Zanikly za třicetileté války poté, co ves Sv. Újezd byl poslední její majitel Bořek Nepolický nejstarší ze Záchrašťan nucen prodat Al-

Tvrz Okrouhle – již neexistující severní křídlo dvora, pohled od jihu

Tvrz Okrouhle – pohled od východu

brechtu z Valdštejna. Ten dvůr rozparceloval na kmetci dvory a chalupy a tvrz se stala obydlím jednoho ze sedláků. Dnes po tvrzi a dvoře není ani památky. Viz též BL č. 2/2016.

TVRZ V OKROUHLÉ A DVŮR OKROUHLÍK

Tvrz při vsi Okrouhlé existovala již v r. 1392, neboť v ní měl sídlo a **podle ní se psal vladyka Šimon z Okrouhlého**. Byla jistě dřevěná a nejspíše již tehdy byla součástí místního poplužního dvora.

Další, možná již kamennou tvrz na místě té původní **postavil vladyka Jan Jiří Kule z Chotče kolem r. 1592** a tu po jeho smrti v r. **1606 zdědila dcera Marjána Kulová**, prodaná za Karla Jestřibského z Rýzmburka.

Tvrz zanikla náhle v r. 1628 a nejspíše vyhořela, neboť když ještě v tomto roce celý statek Okrouhlé kupoval Albrecht z Valdštejna, o tvrzi se již nemluví a do současnosti se po ní nic nedochovalo.

Dvůr v průběhu staletí mnohokrát změnil majitele, a i když byl i tento dvůr za třicetileté války zpusťován, byl opět obnoven. V r. 1921 byl rozparcelován, však na 50ha „zbytkovým statku“ se zbytky jeho budov zachovaly do současnosti a takřka stavebně nový dvůr stále slouží zemědělské výrobě.

TVRZ KOŠTOFRANK V NOVÉ VSI A ZÁMECKÝ DVŮR

První středověké opevněné sídlo, tedy **tvrz Koštofrank**, stálo na místě dnešního zámku a vzniklo v **první polovině 14. stol.** Jejím **stavebníkem byl vlastník Újezdeckého statku s tvrzi Bořek z Poličan** a v ní pak bydleli jeho potomci – viz BL č. 6/2016.

Spolu s tvrzi byla v těsném jejím sousedství ze dřeva postavena obytná a hospodářská stavení dvora krytá došky a **první písemná zmínka o tvrzi a dvoru je z doby těsně před r. 1514**, kdy tvrz a dvůr koupil majitel peckovského panství Jan Litoborský z Chlumu a připojil je k Pecce. Podle dnešních poměrů stál dvůr v prostoru ohraničeném zámeckým parkem na severu, ulicí Štefánikovou na západě Masarykovou ulicí na jihu a čestným dvorem na straně východní.

Za války třicetileté (1618–1648) v r. 1645 na podzim švédská vojska generála Torstenona a Königsmarka vpadla k nám a tento dvůr jako i ostatní poplužní dvory na panství vyplenila natolik, že byly obnoveny až po r. 1651. Takto se vojáci chovali nejen u nás, ale i v širokém okolí.

Pozdějšími přestavbami se z něho stal uzavřený komplex s lichoběžníkovým nádvořím ze všech stran obestavěný již z kamene vyzděnými budovami. Vjezd do něho byl branou ze silnice k Jičinu a v severojižním směru byl „fortnou“ průjezdný ke špejcharu. Takový byl již v r. 1842 a v takovém stavu se dochoval do konce první sv. války a vzniku republiky československé, kdy i tento dvůr byl rozparcelován.

Ještě v současnosti jsou některé části z jeho staveb zachované a sloužily do nedávna jako sauna a dále k západu je v nich prodejna koberců (předtím zámecká kovárna) a moštárna zahrádkářů a místo hospodářských staveb při dnešní ulici T. G. Masaryka je samoobslužná prodejna potravin a mateřská škola.

Zástavba čestného dvora uzavírala dvůr na východě

Špejchar

PANSKÁ KOVÁRNA

Součástí dvora byla po staletí panská kovárna v prostorách, kde je dnes prodejna koberců Brázda, a připomíná ji komín s krbem v této prodejně. Stojí na místě, kde za starých časů byla kovárská výheň, a komín dodnes vyčnívá nad střechu. V padesátých letech minulého století zde posledním kovářem byl **Josef Poner** (*1905) – viz BL č. 5/2015.

ŠPEJCHAR

Další součástí tohoto dvora byl špejchar, který se nachází v severozápadním rohu zámeckého parku na křižovatce ul. Barákovy a Štefánikovy. Postaven byl až po katastrofě všeobecného hladomoru, která postihla rakouské císařství včetně Bělohradska v letech 1771–72, na základě císařského nařízení z r. 1781 ukládajícího sedlákům, aby v úrodných letech přebytky obilí měli kam uložit a v době nouze si je mohli vyzvednout – bližší o tvrzi, dvoru a špejcharu – viz BL č. 6/2016; č. 2/2017.

TVRZ RATENSKÁ – DOLENÍ DVŮR

Tehdejší středověká a jistě dřevěná tvrz **Ratenská** vznikla spolu s poplužním dvorem, jehož byla součástí, již na začátku 14. stol. a ponejprv je zmíněna spolu s tvrzí Koštofrankem a jejím dvorem v kupní smlouvě z doby před r. 1514 – viz výše. Od toho roku tvrz přestala být panským sídlem a byla obývána jen šafářem a dalším personálem spojeným s provozem dvora. Budovy tohoto dvora byly dřevěné a i tento dvůr byl v r. 1645 švédskými vojáky vypleněn a po válce obnoven. Až stabilním katastrem z r. 1842 jsou zaznamenány jako zděné, v uzavřené čtvercové dispozici od západu k východu průjezdné.

Pojmenování pro tvrz a i její dvůr **Ratenská** či **Ráteň** lze vysvětlit tak, že vzniklo zřejmě od staročeského pojmenování „**ra-taj**“, což znamená i „**oráč**“, tudíž bylo tak pojmenováno místo, kde se oralo.

Josef J. L. Špür; foto: autor; archiv

Pokračování příště

Zbytek severního křídla zámeckého dvora

Severní křídlo Doleního dvora

PROFESE ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU

Zedníci

Jedná se o jedno z nejstarších řemesel. Zednické základy vznikaly už v době, kdy člověk k vybudování vlastního obydlí měl jen holé ruce a primitivní nástroje. Postupně, jak se obor vyvíjel, vznikaly stavby dokonalejší a propracovanější. Mnoho historických objektů je dnes označeno „chráněná památka“ a preciznost, s jakou zedníci mistři tyto stavby vybudovali, stále s pokorou obdivujeme. Výsledky jejich práce potkáváme takřka na každém kroku. Od hradeb a středověkých tvrzí, gotických chrámů a renesančních zámků až po dnešní moderní rodinné domky a několikapatrové budovy.

Škála materiálů, ze kterých zedník na stavbách tvoří výsledné dílo, je s jinými obory nesrovnatelná. Kromě cementu, vápna a cihel si často musí poradit i se dřevem, kamenem, kovem, sklem, ... To samozřejmě vyžaduje i úzkou spolupráci s řemeslníky z dalších oborů. Na stavbách zedníci často koordinují svoji činnost s tesaři, svářeči, klempíři, jeřábníky, bagristy, lešenáři, pokrývači, sádkartonaři apod.

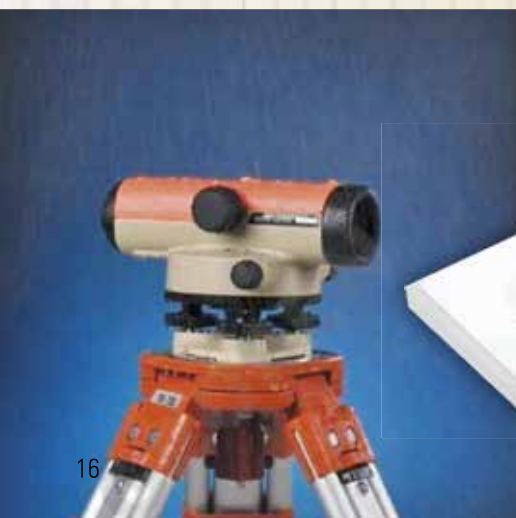
Asi nejznámějším českým zedníkem je filmová postava pana Lorence z legendární komedie Na samotě u lesa. Chalupář Zvon a stavebník Kos ho manželům Lavičkovým představovali slovy: „On teda cihlu do ruky nevezme, ale odborník je to na slovo vzatej. To je fachman, takhle už tu postavil tři vily.“

Skuteční zedníci jsou rovněž právem považováni za fachmany, ale naopak cihel a stavebního materiálu jim projde rukama mnoho.

Za bělohradáky jsem o představení tohoto oboru oslovil dva řemeslníky, kteří jsou mezi zedníky uznávanými odborníky.

Zednická parta JZD na začátku osmdesátých let minulého století

Prvním z nich je Hornovesák pan **JOSEF DLAB**.

„Vyučil jsem se v r. 1964 pro OSP všeobecnou zedničinu v hořícké kamenické škole, kde nás ve třídě bylo 40 zedníků. Před námi museli kluci dojíždět do učňáku do Broumova. Ale tenkrát tady na Jičínku byl o obor asi velký zájem, tak otevřeli zednickou třídu i v Hořicích. I když jsme se vyučili oboru zedník, a se sochami jsme opravdu neměli nic společného, se spolužákem Juskou Bičičtštem z Chotče jsme v legraci říkali, že jsme absolvovali prestižní hoříckou „šutrárnu“.

Po vyučení jsem nastoupil do Hradce k Vojenským stavbám a od vojny jsem už zedničil ve stavební partě v bělohradském JZD až do

revoluce. V Bělohradě byly ještě stavební party u města a ve fabrice v TOSe. Pak jsem jako „ičař“ prošel zednické party u p. Šubra v Tetině, ve stavebninách Mádle a u novopackého Nadozu, kde jsem v 60 letech odešel do důchodu. Pak jsem ještě pár roků vypomáhal místním partám na stavbách a v 68 letech jsem svoji zednickou éru ukončil. Takže jsem zedničil 53 roků. Jsem rád, že v oboru pokračuje syn Roman, který ten pomyslný štafetový kolík po mně převzal a posunul tu rodinnou zedničinu do dalšího úseku.

I když je všeobecně zedník vnímán jako řemeslník stavící zeď, i v tomto oboru existují specializace, které se ale většinou hodně prolínají. Kromě zdění najdeme zedníky betonáře, fasádníky, omítkaře, štukatéry, a dnes třeba sádkartonáře. Mě nejvíc bavily fasády a vnitřní omítky, kterým jsem se převážně věnoval. Za rok jsme většinou zmáklí 10 fasád plus vnitřní omítky. Například jsme dělali na dnes již zbouraném Pardoubku, obchodáku na náměstí, Znaku, Jiskře, Kremličkově vile, bramborárně v Lánech, dětské léčebně, prodějně v H. N. Vsi, ... Mimo Bělohrad byla určitě jedna z největších akcí bytovka v Kocbercích. Tam jsme jezdili asi pět auty.

Abychom si k platu přilepšili, dělali jsme pro město „pod doskou“ různou zedničinu. Tenkrát tam byl stavbyvedoucím pan Lánský a ten nás využíval často. O víkendech jsme pak chodili na melouchy.

Dřív hodně stropů mělo dřevěnou konstrukci. Aby takový strop bylo možné omítnout, pobíjela se stropní prkna rákosem, rabicovým pletivem nebo heraklitem. Na žádné stavbě nemohlo chybět hašené vápno. To se ještě hasilo do vykopané díry. Vždyť vše se míchalo. Beton, malta, štuk. Dodnes mám v hlavě poměry písku/vody/cementu/vápna. Většinou u míchačky byl přidavač, který zedníkům na místo vozil i cihly nebo tvárnice. Když zedníkům šla práce od ruky, měl co dělat, aby jim stíhal přidávat. No a dnes se už míchačka ze staveb téměř vytrácí. Přitom dřív vměla na každé stavbě. Štuk jsme zatačeli hladítkem, na které se lepil filc, izolaci jsme svářeli asfaltem a každé lešení doplňoval nezbytný vrátek. Dnešní zedník už ve svém slovníku téměř nepoužívá termíny jako kalfas, fanka, šalunk, majzel, šlaufka, glejčák, devítka, gyps nebo klinger.“

Druhým osloveným zedníkem, který mě nechal nahlédnout pod pokličku tohoto řemesla, je pan **STANISLAV ZLATNÍK**.

„Vyučil jsem se všeobecným zedníkem v bělohradském učilišti v roce 1983. I když se nás v ročníku vyučilo zedničině 23, u oboru zůstala slabá čtvrtina. Ostatní přeběhli k jiným řemeslům, většina však skončila za volantem. Po učňáku jsem jako bažant nastoupil k zednické partě v místním JZD, kde stavbyvedoucím byl pan Karel Holman. Tenkrát to byla jedna z nepočtenějších zednických skupin na Bělohradsku, parta čítala přes dvacet zedníků a partákem tam byl Joska Hrnčář. Ač jsem byl vyučeným zedníkem, denně zedničit po boku zkušených fachmanů byla obrovská škola. Opravovali jsme různé zemědělské objekty, stavěli dílny a byty pro zaměstnance. Po revoluci jsem si nechal zaregistrovat živnostník, ale pár roků jsem ještě jezdil za prací k zednické partě do Hradce Králové. Teď už 14 let podnikám na sebe. Převážně zakázky zhotovujeme v partě, kde je ještě Karel Míl, Jirka Jór, Luboš Janák a „Metouš“ Martin Štejnár.

Obor se v posledních letech hodně změnil. Dnes může zedník začít zdít okamžitě. K výbavě totiž stačí vrtačka s míchadlem, pistole na pěnu, vodováha a metr. Z dřívě používaného klasického nářadí se dnes již běžně použi-

vá snad jen lopata, zednická lžice, kladívko, olovnice a metr. Na druhou stranu teď běžně používané nářadí dřív ani neexistovalo. Např. aplikační pistole na montážní PUR pěnu, vytlačné pistole na různé tmely a stavební hmoty či nivelační sady s laserovým paprskem.

Hromady písku a pytle s vápnem a cementem už taky na stavbách moc vidět nejsou. Beton přivezou na místo v mixu a není ani problém ho „vytlačit“ i do patra. Pro zdění se delší dobu nepoužívá klasická malta, ale ke každému zvolenému způsobu zdíva je určené i pojivo. Malty a různé směsi jsou dodávány v pytlích a je potřeba je promístit pouze s vodou. Dokonce některé není ani nutné míchat, protože už jsou v originálním kbelíku od výrobce namíchané v potřebné konzistenci. Výrobci cihel, zděcích a stropních konstrukcí své systémy stále zdokonalují a v nabídce už najdeme prvky další generace s integrovanou tepelnou izolací, ze kterých je možné postavit pasivní dům. Díky přesnému zdění se tloušťky omítek měří v milimetrech a už se nehází zednickou lžicí, ale natahují hladítkem. Na fasády se používají různé materiály od plastů až po kámen a vidíme je montované z různých systémů. Ze zedničiny se vyvinul obor, ve kterém je nezbytné si udržovat přehled o nových materiálech a učit se moderním technologiím, kde je

nutné přesně dodržovat technologické postupy doporučené výrobcem. Na první pohled vypadá, že zednická profese se zjednodušila a zedníkům nové technologie hodně ulehčily práci. Je to pravda, ale dřív se stavěl rodinný dům tři roky, a dnes musíme za rok postavit domy tři.

Je jen smutné, že stávající zedníci stárnou, a noví se moc neobjevují. Občas nějaký student projeví zájem o brigádu, ale že bych v posledních letech potkal kluka, který se zajímá o dráhu zedníka, to bych dokázal spočítat na prstech jedné ruky. Je to škoda, protože tohle může být jednou důvod, proč lidstvo bude domy vyrábět na 3D tiskárnách.“

V Bělohradě je mnoho šikovných zedníků, kteří pracují „na sebe“. Někteří se řemeslu vyučili při stavbě svého domu svépomocí a až postupnou praxí se v oboru zdokonalili. Jiní, vyučení zedníkem, se oboru věnují dodnes nebo přeběhli k jiným profesím.

V současnosti zedníky ve městě zaměstnávají i stavební firmy Lami, Petr Chudoba, Sarmo a Karel Mareš.

Zázemí všem zedníkům vytváří firma Stavebniny Mádle. Díky širokému sortimentu a pestrosti nabídky stavebního materiálu si sem pro stavební artikl nejezdí jen Bělohraďáci, ale i zedníci a stavebníci z okolí.

J. Voves, foto: autor, archiv

KAREL KOŽELUH A JAN KODEŠ

V srpnu osmdvacátého roku přijel do Bělohradu profesionální mistr světa v tenisu Karel Koželuh. Uprostřed července o 92 let později další ohromný mistr tenisové rakety, wimbledonský vítěz z roku 1973 a vítěz French Open 1970 a 71 Jan Kodeš. Ve své tenisové paměti mám čtveřici československých mistrů tohoto bílého sportu. Kromě již uvedených Karla Koželuha a Jana Kodeše patří do „mé sestavy“ už jenom Jaroslav Drobný a Ivan Lendl. Jednoho vyhnal režim do Egypta, druhého do Států. U nás v Bazantnici hráli Koželuh a Kodeš – neskutečné, fantastické. Ještě je třeba podotknout, že Jan Kodeš byl velice přátelský a rozhovor s ním přinesou příští, říjnové Bělohradské listy.

Na zadní straně BL je dvojice fotografií. Na jedné Jan Kodeš s bělohradskou tenisovou mládeží a na druhé s veterány Petrem Koláčkem a Jiřím Kučerou.

BOREC FRANTIŠEK

V pondělí ráno na svatého Víta 15. června umírá František Čerovský. Spolehlivý kamarád, s dobrým srdcem a úžasným smyslem pro humor. Jeho vinárna Neptun na rohu Lázeňské a Třetí strany byl náš podnik, pravý bělohradský podnik, který měl ohlas široko daleko.

Kdysi dávno povídal František jednomu sportovnímu novináři:

„Petře, proč ty do Bělohradu jezdíš? Co mezi námi hledáš? Můžeš přece udělat rozhovor s Abrahámem, jít na oběd s Chýlkovou, dát si pivo s Honzou Kodešem! Tak proč k nám vlastně jezdíš?“

„Protože je tu krásně a jsou tu fajn lidi. A k těm nejfajnějším patříš ty, Franto!“

František bojoval přes rok s těžkou nemocí. Ještě uprostřed letošní zimy jsme se domlouvali, že vyrazíme, „jen tak lehce“, na benecká Rovinka si zaběžkovat. Špatný sníh a začínající epidemie chtěly ale jinak...

Když jedu na kole do města, kolem Františkova rohového baráku už z dálky slyším:

„Tak, Édo, co bude s tím naším Beneckem?“

Nezbývá mi nic než Františkovi poděkovat, byl fakt úžasný borec.

BĚLOHRADSKÉ

reflexe

Eduarda Čelíše

SNAD SE ZASMĚJETE

AU – RORA výkřik hanáckého zemědělce, který zakopl o ropovod
 KON – TIKI židovské hodinářství
 AL – BUM náraz do hliníkové stěny
 PACI – FIK amputace horních končetin

TROCHA ANGLIČTINY ZÁVĚREM

Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic a na Peccce.

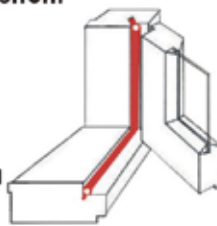
Christopher Bastard from After spoons and Without satellites and on the Stone.

ZATĚŠŇUJEME
 dřevěná a plastová
OKNA - DVEŘE
 historických budov, škol, domů, bytů, chalup

Provádíme montáž
 trubičkového těsnění

VÝHODY:

- zabrání ztrátám tepla
- úspory energie
- snižuje hluk zvenčí
- brání prostupu prachu
- snižuje opocování skel

SERVIS:

- demontáž kovolěsu
- promazání kování
- výměna těsnění za nové (i u plastových oken)

TYPY DŘEVĚNÝCH OKEN:

- kyvná, špaletová, eurookna

www.zatesnujeme-okna.cz

zde naleznete videoukázku naší práce

Jiří Průša

tel.: 733 260 927

Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ

Vážený pane starosto,

za léta vašeho starostování jste jistě dostal od občanů celou řadu stížností, udání a dalších negativních sdělení. Ráda bych kvůli „vyváženosti“ napsala i něco pozitivního.

Už několik let s radostí navštěvuji od jara do podzimu bělohradskou knihovnu. Blahopřeji vám ke šťastné ruce, která pro vedení knihovny vybrala pana Simona, člověka erudovaného a nadšeného pro práci, kterou pro čtenáře vykonává. Myslím, že nejsem sama, pro koho je návštěva knihovny milou společenskou akcí. Snažím se najít čas, kdy v ní není mnoho čtenářů, abych si mohla knihy nejen vybrat, ale také si o nich popovídat. Pan Simon má přehled o knižní produkci, zná čtenářský vkus, a tak se lze na jeho doporučení spolehnout.

Ivana Havlová, chalupářka z Hřidelce

Ceny ředitele Správy KRNP za rok 2019 obdrželo osm osobností a jedna instituce

Ředitel Správy Krkonošského národního parku Robin Böhnisch letos poděsaté udělil Cenu ředitele význačným osobnostem Krkonoš,

kteří se zasloužili o rozvoj našeho nejstaršího národního parku i krkonošského regionu. Ocenění byli pedagožka Hana Jüptnerová (in memoriam), bývalé pracovnice Správy KRNP Růžena Štěpánková a Eva Kalášová, speleolog Radko Tásler, bývalý šéfredaktor časopisu Krkonoše Jiří Sehnal, náčelník Horské služby Krkonoše Adolf Klepš (in memoriam), Karlonoski Park Narodowy, lesník a propagátor rohačkových jízd Josef Tylš (in memoriam) a hudebník Radek Hanuš. „Letos se nám sešly velmi kvalitní nominace. Již loni jsme si řekli, že je škoda každý rok vybrat jen pět laureátů, když osobností, které by si toto ocenění zasloužily, je mnohem více. I letos jsme se rozhodli předat ocenění devět – osmi osobnostem a jedné instituci,“ říká Robin Böhnisch. V letošním roce výbor ceny vybíral ze tří desítek návrhů, které přišly z řad veřejnosti.

redakce

KAMENICTVÍ
Ueverka

Miletín 250

telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

VELRYBA

Na webových stránkách města jsme dne 10. 7. 2020 zveřejnili článek „Zpráva z tisku: Lázně ozdobí velryba se šlechtickým původem“. Přikládáme fotografii z instalace tohoto nádherného, řezbářem Janem Paďourem vytvořeného dřevěného díla. Ještě jednou moc děkujeme. Celkové náklady činí 73 tis. Kč.

DOKKER, MAN

A jsme u posledních novinek, a to u obnovy vozového parku našich Technických služeb. I v této oblasti je zapotřebí investovat a dlouholetí pomocníci avie i felicie pick-up již pro město udělali mnohé. V posledních týdnech jsme zakoupili za 938 tis. Kč nákladní vozidlo MAN TGL, rok výroby 2011, s nosičem kontejnerů i možností využití stávající plošiny. Pro potřeby elektrikáře města jsme pořídili nové vozidlo Dacia Dokker VAN za 290 tis. Kč. Obě vozidla budou našimi novými dlouholetými pomocníky.

MISIJNÍ KŘÍŽ

Ve třetí dekádě července 2020 byla dokončena výroba nového misijního kříže „1943“ na hřbitov v Horní Nové Vsi. Původní záměr opravy stávajícího kříže se rozplynul po zjištění jeho skutečného stavu. Nově použitý materiál dub byl skvělou volbou, dřevěná písmena jsme nahradili kovovými. Moc děkujeme za spolupráci Jaroslavu Najmanovi ml. a Janu Zejfartovi ml. za práce truhlářské a Petrovi Plecháčovi za kovovýrobu. V neposlední řadě děkujeme pracovníkům Technických služeb i brigádníkům města, kteří se na díle podíleli nejen instalací na místě samém. Celkové náklady činí 17 tis. Kč. V průběhu měsíce září 2020 plánujeme, ve spolupráci s Římskokatolickou farností Lázně Bělohrad, slavnostní svěcení kříže.

Antonín Schánilec – místostarosta, foto: Roman Kunčík

VANDALOVÉ OPĚT ŘADILI!

Koho napadlo pálit oheň na podlaze altánu postaveného v Hůře na místě Lacinovy hájenky a k tomu jako palivo používat vyražená prkna z ostění? Neuvěřitelné, stejně jako vytrhané levandule ze záhonku před Fričovým muzeem.

Město celou záležitost řeší ve spolupráci s Policií ČR.

(las)

50. MEMORIÁL LUĐKA KUČERY

LUĐEK KUČERA * 7. 6. 1953 † 26. 10. 1970

Otevírám Lázeňské povídky II Jiřího Sehnala a čtu povídku Za bílou čarou. Takhle umí psát jen Jirka. Poutavě, přesně, bělohradsky:

„Konec října 1970. Tehdy sedmnáctiletý student střední ekonomické školy v Jablonci nad Nisou zapomněl doma jakousi práci, bez níž by ho nepustili k maturitě. Nastartoval motocykl, naložil spolužáka a vyrazili do ulic města. V tu chvíli ani jeden netušil, jak zrádně se začínají prolínat souřadnice náhod, siločáry osudu. Ve chvíli, kdy vjeli do ulice stoupající strmě vzhůru, vyřítil se na horizontu nákladák plně naložený pískem. Nic mimořádného; nákladák jel z kopce, studenti do kopce. Během několika sekund však nákladní vůz vjel do protisměru a řítil se přímo proti nim. Protože jeli pomalu a vzdálenost mezi nákladákem a motocyklem byla ještě asi sto metrů, stačili vjet na chodník, kde je nakonec hřmotný stroj rozdrtil o zeď domu a zasypal je pískem. Oba studenti, Jirka Bernard z Jablonce a Luďek Kučera z Bělohradu, byli na místě usmrceni a řidič nákladáku o tom nevěděl. Byl to syn náčelníka VB a usnul za volantem svého vozu.

Luďek Kučera byl skvělý tenista, a tak za rok po této události spatřil světlo světa turnaj nesoucí jeho jméno – Memoriál Luďka Kučery. Stal se atributem lázeňského léta a hraje se dodnes.“

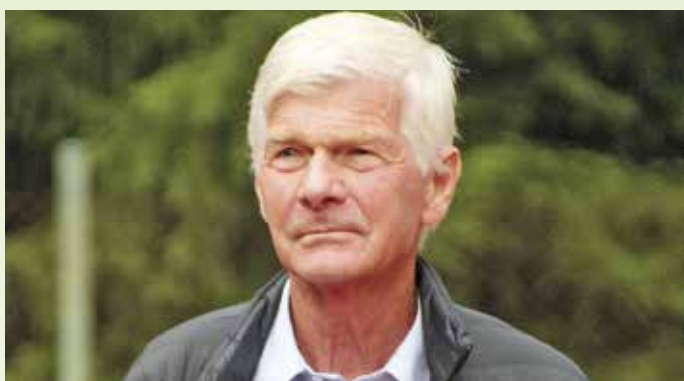
Cervenec 2020 se láme do své druhé poloviny a o víkendu se koná na šesti bažantních kurtech 50. ročník Memoriálu Luďka Kučery. Turnaj 46 mužů, který je velice silně obsazen. Hostem je wimbledonský vítěz 1970 Jan Kodeš, na exhibici je připravena 30. hráčka světového žebříčku Karolína Muchová, přítomen je daviscupový deblista Roman Jebavý, nechybí hejtman Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán, starosta Bělohradu Pavel Šubr ani jedenáct vítězů předešlých ročníků, připravuje se koncert zpěváka Jana Kalouska. Zkrátka tenisová Bažantnice má velký svátek, podobný tomu, kdy v srpnu 1928 sem přijel profesionální mistr světa Karel Koželuh...

Jiří Kučera

EXPŘESED A PŘEDSTAVENSTVA AC SPARTY PRAHA, BRATR LUĐKA KUČERY

Po úmrtí Luďka naše rodina nechtěla pořádat turnaj na jeho počest. Vláďa Závěský a Zdeněk Hofman byli jiného názoru, a tak Memoriál v létě 1971 s účastí 21 hráčů vznikl. Hrál se pouze na dvou kurtech, přibývalo tenistů až do úctyhodné sedmdesátky. Jezdilo se hrát i do Hořic a Nové Paky, přijížděli tenisté z Hradce, Pardubic i z pražské Sparty. Organizačně byl Memoriál dost obtížný, na finále vyprodaný centr – „čtyřka“.

Petr Kolářek

BÝVALÝ TENISTA SLÁVIE HRADEC KRÁLOVÉ, DNES ŠVÝCARSKÝ TOP VETERÁN

Krásná účast. Přijel i vítěz prvního ročníku Láďa Bezkočka! Všechno se v Bažárně změnilo – máte dost kurtů, dobré zázemí, dost sponzorů, zvedla se úroveň, přibýlo rychlosti. Dřív se hráči myli u kašny nebo v potůčku, převlíkali ve křoví...

Martin Šubrt

PŘEDESDA TENISOVÉHO ODDÍLU TJ LÁZNĚ BĚLOHRAD

Pro tento turnaj se odvedlo velký kus práce. Myslím si, že od turnaje osobností, před osmi deseti léty, nebylo tady tolik lidí. Jenom škoda počasí, dešť měl přijít o 30 minut později. Vydařená akce, kterou kladně hodnotili hráči i diváci.

Zleva: Libor Kindl, Radim Ochvat, Pavel Šubr, Jiří Kučera, Jan Kadeš, Jan Kurz, Karolína Muchová, Martin Šubrt, Ladislav Bezkočka, Petr Kolářek, Jaroslav Čapoun, Tomáš Čapoun, Vladimír Adánek, Jan Čapoun, Ondřej Suchánek, Radek Ehl, Lukáš Jebavý a Vítek Rais. Někteří tleskají vítězi 14. MLK přicházejícímu Otovi Černíkovi (není na fotu)

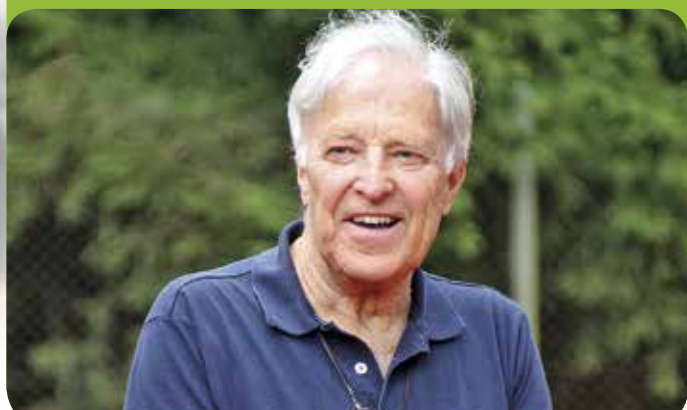

Libor Kindl

TENISTA, TRENÉR A HLAVNÍ ORGANIZÁTOR AKCE

Čtrnáct dní jsme ve třech lidech makali na zajištění MLK a všeho okolo. Déšť? Tenis nás učí překonávat překážky, a my jsme je překonali. Karolína Muchová podepisovala fotky, na pódiu dala rozhovor. Za 50 let, ke stému výročí, bude podobná akce!

Co zbývá dodat? Jenom to, že vítězem 50. Memoriálu Lud'ka Kučery se stal 17letý **Daniel Siniakov** z SK HIT Hradec Králové. A že rozhovor s Janem Kodešem přinesou Bělohorské listy 5/2020.

Daniel Siniakov

Eduard Čeliš, foto: Alena Fléglová, Jaroslav Voves, Petr Laušman

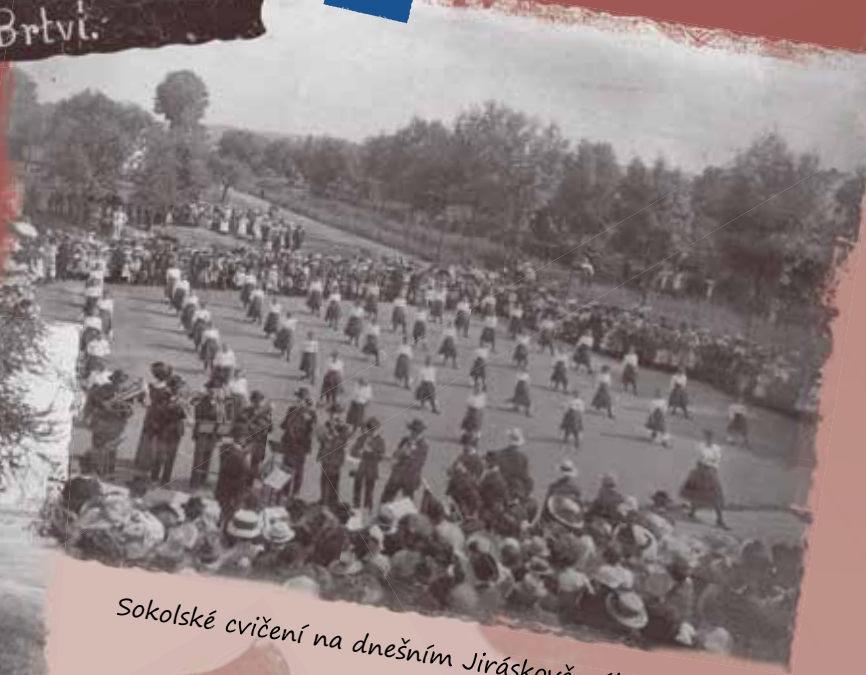
1

Historické fotky z Lázní Bělohradu

Balení a jarní výprava různých stromků Josefa Kchůny zahradníka v Brtvi.

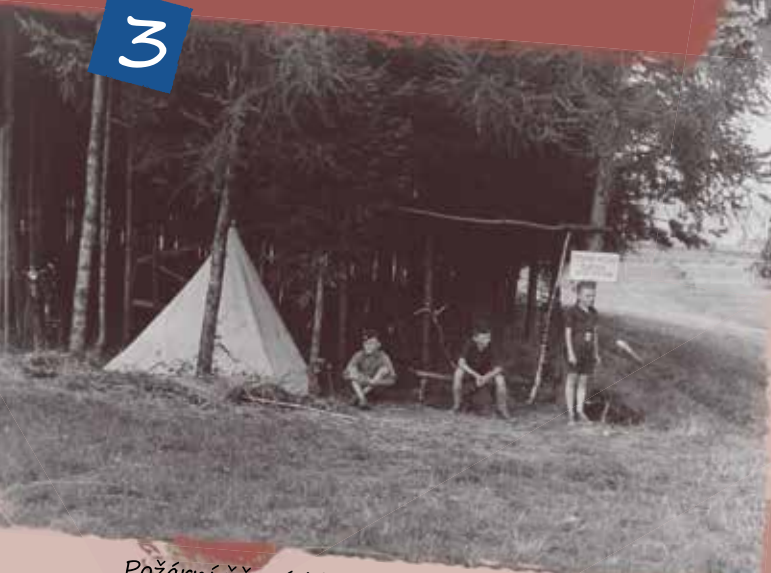
Brtev - zahradnictví Kchůna na počátku 20. století

2

Sokolské cvičení na dnešním Jiráskově nábřeží

3

Požární žňová hlídka Na Remízku 1958

5

Odhalení sochy K. V. Raise 15. července 1928. Socha měla být odhalena 8. 7. 1928 ke spis. výročí. V ten den byl také odhalován pomník Riegerův v Semilech. Proto byl termín odhalení Raise přesunut na 15. 7. 1928.

4

Malé náměstí U Žďárských

6

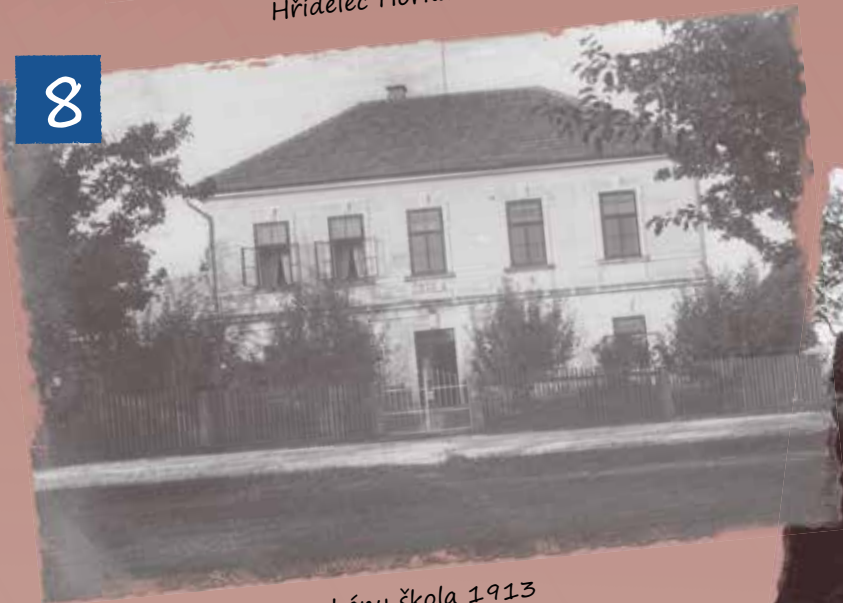
Hřídelec Horka 1930

7

Malé náměstí v Bělohradě

8

Lány škola 1913

9

Bývalé pivovarské sklepy
zbořené při dostavbě školy

10

Nestojící dům vedle Janákových
ve Vojtíškově ulici čp. 79

ISSN 2533-8005

0 8

9 772533 800006